

İhsan DOĞRAMACI

1915-2010

En Son Görevleri

- 1975-2010 Onursal Rektör**
Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- 1985-2010 Üniversite ve Mütevelli Heyeti Başkanı**
Bilkent Üniversitesi, Ankara
- 1992-2010 Onursal Başkan**
Uluslararası Pediatri Kurumu (IPA)
- 1992-2010 Onursal Başkan**
Uluslararası Yükseköğretim Konferansı (ICHE)
- 2003-2010 Onursal Başkan**
UNICEF Türkiye Millî Komitesi, Ankara
- 2007-2010 Onursal Başkan**
Uluslararası Çocuk Merkezi (ICC), Ankara

Akademik Geçmişi

- 1938 Tıp Doktoru**
İstanbul Üniversitesi, İstanbul

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

- 1940 Uzman**
Numune Hastanesi, Ankara
- 1945-1946 Doktora Sonrası Araştırma (15 ay)**
Harvard Üniversitesi, ABD
Massachusetts General Hastanesi, Boston, ABD (6 ay)
Boston Çocuk Hastanesi, Boston, ABD (9 ay)
- 1946-1947 Doktora Sonrası Araştırma**
Washington Üniversitesi, St. Louis, ABD

- 1947-1949** **Öğretim Görevlisi**
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara
- 1949-1955** **Doçent**
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara
- 1955-1967** **Profesör**
Ankara Üniversitesi, Ankara
- 1967-1981** **Profesör**
Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- 1976-1977** **Konuk Profesör**
Paris Descartes (Paris V) Üniversitesi, Fransa

Mesleki Geçmişi

- 1955-1981** **Başkan**
Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Ankara
- 1963** **Dekan**
Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara Üniversitesi, Ankara
- 1963-1965** **Rektör**
Ankara Üniversitesi, Ankara
- 1965-1967** **Mütevelli Heyeti Başkanı**
Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara
- 1967-1975** **Rektör**
Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- 1981-1992** **Başkan**
Yükseköğretim Kurulu (YÖK)

Uluslararası Kuruluşlardaki Başlıca Görevleri

Dünya Sağlık Örgütü (WHO)

- 1946** WHO Anayasası'nı imzaladı, Uluslararası Sağlık Konferansı, New York
- 1966-1996** Sağlık Alanında İnsan Kaynaklarını Geliştirme Üzerine Uzman Danışma Kurulu Üyesi (1990'dan önce: Sağlık Alanında İnsan Gücü Uzman Danışma Kurulu)
- 1960-1970'ler** Yaunde (Kamerun), İfe (Nijerya), Brasilia (Brezilya) ve Sherbrooke (Kanada) tıp ve sağlık eğitimi projelerinde ve diğer birçok ülkede Dünya Sağlık Örgütünün seminerleri, çalıştayları ve benzeri toplantılarında danışman
- 1976** Dünya Sağlık Asamblesi İkinci Başkanı
- 1976-1981** Dünya Sağlık Asamblesi Türkiye Delegasyonu Başkanı
- 1979-1982** Tıp Araştırma Komitesi Danışma Kurulu Üyesi

- 1979-1982** Yönetim Kurulu Üyesi
1979-1984 Ana Çocuk Beslenmesi Danışma Kurulu Üyesi
1982-1983 Ana Çocuk Sağlığı Programları Danışma Kurulu Üyesi

UNICEF

- 1959-1999** Yönetim Kurulu Üyesi, New York
Program Komitesi Başkanı (3 dönem)
Yönetim Kurulu Başkanı (2 dönem)
1958-2003 UNICEF Türkiye Millî Komitesi Başkanı

Uluslararası Pediatri Kurumu (IPA)

- 1968-1977** Başkan
1977-1992 Genel Direktör

Uluslararası Çocuk Merkezi (ICC)

- 1970-1984** Yönetim Kurulu Üyesi, Paris
1999-2006 Başkan, Ankara

Uluslararası Yükseköğretim Konferansı (ICHE)

- 1981-2010** Yönetim Kurulu Üyesi
1981-1992 Başkan

Diğer

- 1969-1981** Avrupa Üniversiteleri Rektörleri Konferansı Daimi Komitesi Üyesi
1982-2010 Uluslararası Çocuk Konuları Araştırma Merkezi Onursal Bilim Danışmanı
1983-2010 Franceville Uluslararası Tıp Araştırmaları Merkezi Onur Kurulu Üyesi
1986-1999 İslam Tarih, Sanat ve Kültürü Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi
1993-2010 Türk Dilli Ülkeler Pediatri Cemiyetleri Birliği Kurucusu ve Onursal Başkanı
1997-1998 IPA / UNICEF / WHO / FIGO / UNFPA Task Force Başkanı
2000-2010 Brock Chisholm Uluslararası İnsani Tıp Kurumu Yönetim Kurulu Üyesi

Onursal Doktoraları

Glasgow Üniversitesi (İskoçya)
Nice Üniversitesi (Fransa)
Nebraska Üniversitesi (ABD)
Bağdat Üniversitesi (Irak)
Guayaquil Üniversitesi (Ekvador)
Santo Domingo Özerk Üniversitesi (Dominik Cumhuriyeti)
Ayn-Şems Üniversitesi (Mısır)
Helsinki Üniversitesi (Finlandiya)
Soka Üniversitesi (Japonya)
Bakü Devlet Üniversitesi (Azerbaycan)
Azerbaycan Tıp Üniversitesi (Azerbaycan)
De Montfort Üniversitesi (İngiltere)
Doğu Akdeniz Üniversitesi (KKTC)
Ulusal İslam Üniversitesi (Hindistan)
Roma-La Sapienza Üniversitesi (İtalya)
Case Western Reserve Üniversitesi (ABD)
Anadolu, Boğaziçi, İstanbul, Marmara Üniversiteleri de dâhil olmak üzere Türkiye'den on bir üniversite

Üyesi Olduğu Akademiler

Alman Ulusal Bilimler Akademisi (Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina)
Amerikan Pediatri Akademisi
Azerbaycan İlimler Akademisi
Fransa Ulusal Tıp Akademisi
Hindistan Ulusal Tıp Bilimleri Akademisi (Onursal Üye)
Ürdün Âlü'l-Beyt Akademisi

Üyesi Olduğu Mesleki Dernekler ve Eğitim Kurumları

Hindistan Tıp Bilimleri Enstitüsü (Onursal Üye)
Londra Kraliyet Pediatri ve Çocuk Sağlığı Koleji (Onursal Kurucu Üye)
Londra Kraliyet Tıp Koleji
Paris Hastaneleri Tıp Derneği
WHO Tıp Cemiyeti (Onursal Üye)
Onursal üyesi olduğu ulusal pediatri dernekleri:

ABD, Almanya, Arjantin, Avustralya, Avusturya, Bulgaristan, Dominik Cumhuriyeti, Ekvador, Fas, Finlandiya, Fransa, İngiltere, İspanya, İsveç, Japonya, Kazakistan, Kırgızistan, Meksika, Özbekistan, Polonya, Tunus, Türkiye, Türkmenistan ve Ürdün.

Ödülleri

- 1978** TÜBİTAK Hizmet Ödülü
1981 Léon Bernard Vakfı Ödülü, WHO
1986 Christopherson Ödülü, Amerikan Pediatri Akademisi
1995 Maurice Pate Ödülü, UNICEF
1995 Soranos Bilim ve Dostluk Ödülü (Yunanistan)
1998 Avrupa Konseyi “Barış, Adalet ve Hoşgörü” Ödülü (Franz Kardinal König ve Simon Wiesenthal ile paylaştı.)
1999 Türkiye Sağlık ve Eğitim Ödülü
2000 T.C. Dışişleri Bakanlığı Üstün Hizmet Ödülü
2004 Dr. Jushichiro Naito Uluslararası Çocuk Sağlığı Ödülü (Japonya)
2007 TBMM Onur Ödülü
2009 Dünya Halk Sağlığı Dernekleri Federasyonu Dünya Sağlıkta Mükemmeliyet Yaşam Boyu Başarı Ödülü
2009 Tıp Bilimleri İslami Kurumu Ödülü

Nişanları ve Madalyaları

- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Üstün Hizmet Madalyası
Azerbaycan Haydar Aliyev Ordeni
Azerbaycan İstiklal Ordeni (Birinci derece)
İran Hümayun Nişanı (Birinci derece)
Mısır Halk Meclisi Madalyası
Romanya Devlet Mükâfat Madalyası
Kristof Kolomb Nişanı, Gran Cruz Placa de Plata (Dominik Cumhuriyeti)
Duarte, Sánchez ve Mella Liyakat Nişanı, Gran Oficial (Dominik Cumhuriyeti)
Finlandiya Aslanı Nişanı (Birinci derece)
Polonya Liyakat Nişanı (Birince derece)
St. Mary Yurdu Nişanı (Estonya)
Officier de la Légion d’Honneur (Fransa)
WHO “Herkes için Sağlık” Altın Madalyası
Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Onur Ödülü Altın Madalyası
Irak Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Bakanlığı Takdir Madalyası
Paris Kenti Madalyası

Yayımları**Makaleleri**

Çocuk sağlığı ve hastalıkları, halk sağlığı ve tıp eğitimi dallarında, ulusal ve uluslararası mesleki dergilerde yayımlanmış 100'den fazla makale

Kitap Bölümleri

“Care of Mother and Child”. *Health of Mankind*. Londra: Churchill, 1967.

“Child labour: an overview”. *Child Labour: A Threat to Health and Development*. (Iketsenseng Series on the Health and Welfare of Children, No. 1). Cenevre: Defence for Children, 1981, 1985.

“Ethical considerations in the advancement of medical science and technology as reflected in research in pediatrics”. *Medical Science and the Advancement of World Health*. New York: Praeger, 1985.

“Metabolic disorders”, “The abdomen and the gastrointestinal tract”, “The genito-urinary system”. *Pediatrics*. Boston: Little, Brown and Co., 1969, 1975, 1984, 1990.

“Porphyrias and porphyrin metabolism”. *Advances in Pediatrics*. Cilt XIII. Chicago: Year Book Medical Publishers, 1964.

“Probleme von auslaendischer Arbeitnehmer”. *Die Kinder auslaendischer Arbeitnehmer (Fortschritte der Sozialpediatrie)*. Cilt 5. Münih, Viyana, Baltimore: Urban und Schwarzenberg, 1980.

Kitapları

Annenin Kitabı. 1952. 15. baskı. Ankara: Meteksan A.Ş., 2003.

Günümüzde Rektör Seçimi ve Atama Krizi: Türkiye’de ve Dünyada Yükseköğretim Yönetimine Bir Bakış. Ankara: Meteksan A.Ş., 2000.

Gözden geçirilmiş, güncellenmiş baskı: *Türkiye’de ve Dünyada Yükseköğretim Yönetimi*. Ankara: Meteksan A.Ş., 2007.

<http://www.dogramaci.org/turkiyede_ve_dunyada_yukseko_gretim_yonetimi.pdf>

Prematüre Bebek Bakımı. Ankara: Örnek Matbaası, 1954.

Editörlükleri

1958-1993 Editör, *The Turkish Journal of Pediatrics*, Ankara

1963-1980 Danışman editör, *Clinical Pediatrics*, Philadelphia, Pennsylvania

1975-1985 Editör, *Bulletin of the International Pediatric Association*, Ankara

Başarıları

- 1958** Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsünü ve Çocuk Hastanesini kurdu.
- 1961** Türkiye'nin ilk Hemşirelik Yüksekokulunu kurdu.
- 1961** Türkiye'nin ilk Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Yüksekokulunu kurdu.
- 1962** Türkiye'nin ilk Diyetetik ve Beslenme Yüksekokulunu kurdu.
- 1963** Entegre Eğitim Sistemi modeli ile eğitim veren Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesini kurdu.
- 1963** Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinin kuruluşuna katkıda bulundu.
- 1967** Hacettepe Üniversitesini kurdu.
- 1973** Karadeniz Üniversitesi Trabzon Tıp Fakültesinin kuruluşuna katkıda bulundu.
- 1981-1992** Yükseköğretim Kurulu başkanlığı döneminde Kayseri Erciyes Üniversitesi, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesinin kuruluşuna katkıda bulundu.
- 1984** Bir mükemmeliyet merkezi olması hedefiyle Türkiye'nin ilk vakıf üniversitesini kurdu: Bilkent Üniversitesi. Kuruluşunda atılan cesur adımlar sayesinde Bilkent, dünyanın önde gelen yükseköğretim kurumlarından biri oldu.

Vakıfları

- İhsan Doğramacı Vakfı, Ankara
- İhsan Doğramacı Eğitim Vakfı, Ankara
- İhsan Doğramacı Bilim ve Araştırma Vakfı, Ankara
- İhsan Doğramacı Sağlık Vakfı, Ankara
- İhsan Doğramacı Aile Sağlığı Vakfı, Cenevre
- İhsan Doğramacı Erbil Vakfı, Ankara - Erbil

Biyografisinin Yer Aldığı Uluslararası Yayınlar

2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century, Dictionary of International Biography, International Medical Who's Who, International Scholar's Directory, International Who's Who of Intellectuals, Men of Achievement, Minerva, The International Who's Who, Türkiye'de Kim Kimdir?, Two Thousand Men of Achievement, Who's Who in Europe, Who's Who in Medicine and Healthcare, Who's Who in the Middle East and North Africa, Who's Who in the World.

Hayatı ve Başarıları Hakkında Kitaplar

Akman, Muvaffak. *Yaşantımda Hacettepe ve Sonrası: Bir Emekli Rektörün Anıları*. Yalova: Emek Ofset, 1995. 2. baskı Ankara: Meteksan A.Ş., 1997.

Ertuğ, Celal. *Türkiye’de ve Dünyada İhsan Doğramacı Olayı*. İstanbul: Komat Matbaacılık, 1996. (Azeri Türkçesine çevrilmiştir.)

Okyay, Erdoğan, haz. *İhsan Doğramacı ve Çağdaş Üniversite*. Ankara: Sevda Cenap And Müzik Vakfı Yayınları, 2006. Gözden geçirilmiş 2. baskı 2007.

Özsoylu, Şinasi. *İhsan Doğramacı ile 40 Yıl*. Ankara: Özkan Matbaacılık, 1995.

Phillips, Sir Horace. *İhsan Doğramacı: A Remarkable Turk* (İhsan Doğramacı: Olağanüstü Bir Türk). York: Wilton 65, 1997. 2. baskı 1998. (Fransızca, Almanca, Rusça ve Lehçeye çevrilmiştir.)

Türmen, Tomris ve Jane G. Schaller, der. *Children in His Heart, Youth on His Mind: Tributes to İhsan Doğramacı in Honour of His Sixty-Five Years of Service to Child Health and Education* (Gönlünde Çocuklar, Aklında Gençler: Çocuk Sağlığına ve Eğitime Verdiği Altmış Beş Yıllık Hizmetin Onuruna İhsan Doğramacı’ya Armağan). York: Wilton 65, 2003.

Yurdakök, Murat ve Gülsev Kale, haz. *Hocabey ile Anılar*. Ankara: Alp Ofset Matbaacılık, ty.

Bildiği Yabancı Diller

Ana dili Türkçenin yanı sıra Almanca, Arapça, Farsça, Fransızca ve İngilizce

Kişisel

3 Nisan 1915’te Erbil’de dünyaya geldi.

Ayser Süleyman ile evlendi (1942); üç çocuk, altı torun, yedi torun çocuğu.

25 Şubat 2010’da Ankara’da yaşamını yitirdi.